

Vastaus Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloite opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa

VD/7936/00.02.00.03/2023

KK/VT/MT

Eeva Tikkanen, Susanna Kaiju, Reija Friman, Kai-Ari Lundell ja Naima El Issaoui sekä 35 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuoreet Pisa-tutkimukset osoittavat suomalaisten nuorten osaamisen tason heikentyneen entisestään.

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mielestä Vantaalla on tunnistettava nykyistä paremmin, mitkä tekijät aidosti vaikuttavat lasten ja nuorten osaamistasoon. Tunnistettujen esteiden poistamiseksi on tehtävä töitä nykyistä määrätietoisemmin. Tässä työssä on hyödynnettävä vantaalaisten opettajien, rehtoreiden ja koulun muun henkilökunnan asiantuntemusta nykyistä enemmän. Myös tutkimus ja tutkimusnäyttö on otettava yhä vahvemmin mukaan vantaalaisten lasten ja nuoren osaamistasoa vahvistaessa.

Tämän aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalla tehdään opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle pikimmiten kyselytutkimus siitä, miten he lähtisivät ratkomaan tekijöitä, jotka ovat osaamistason laskuun vaikuttaneet. Samalla luodaan suunnitelma siitä, miten esimerkiksi kasvatustieteellinen, kehitys- ja neuropsykologinen sekä nuorisopsykiatrinen tutkimus ja tutkimusnäyttö otetaan nykyistä vahvemmin mukaan lasten ja nuorten osaamistason vahvistamiseksi tehtävään työhön Vantaalla. Tähän työhön tarvittavat resurssit tulee kartoittaa.

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mukaan laadukasta tiedolla johtamista tulee kaikkienensa vahvistaa Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja siihen tarvittavat lisäresurssit tulee kartoittaa. Laadukas tiedolla johtaminen vaatii myös lasten, nuorten ja heidän huoltajien kokemusten selvittämistä, sekä uudenlaista yhteistyötä luottamushenkilöiden, virkamiesten, työntekijöiden ja asukkaiden välillä.

Meidän on Vantaalla varmistettava, että Pisa-tutkimuksissa esille tullut trendi osaamisen vaihtelusta koulujen sisällä ja välillä saadaan laskemaan. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan strategian mukaisesti jokaisella vantaalaisella nuorella tulee olla aito mahdollisuus kasvaa omaan parhaaseen potentiaaliinsa.”

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloite opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

PISA-tutkimuksessa esille noussut nuorten osaamistason lasku on erittäin laaja ja kompleksinen asia, johon vaikuttavat monet yhteiskunnalliset tekijät koulussa tapahtuvan oppimisen lisäksi. PISA-tuloksista virinnyt koulutuspoliittinen keskustelu kertoo omalta osaltaan suomalaisen laadukkaan perusopetuksen merkityksestä yhteiskunnassamme. Opetus- ja kulttuuriministeriön 2023 Sivistyskatsauksen mukaan oppimistulosten laskua selittävät mm. kulttuuriset syyt, jotka heijastavat elämäntavan sekä yhteiskunnallisten arvostusten ja asenteiden muutosta.

Aloitteessa esiin noussut huoli koulujen oppimistulosten eriämisessä on huomattu, ja siihen on pyritty vastaamaan Vantaalla mm.

- vuosiviikkotuntilisäyksillä (alkuopetuksen äidinkieli 1 vvt ja matematiikka 1 vvt)
- lisäämällä erityisopettajia luokille 1-2 ja 7-9
- kota-rahoituksella (valtion ja kaupungin oma rahoitus)
- laajalla koulutustarjonnalla ja keskitetyllä tuella (mm. tutorit, hankkeiden resurssiopettajat)
- kolmiportaisen tuen mallin jalkauttamisella

Vantaalla koulutus nähdään vahvasti osana lasten ja nuorten kotoutumista. Vantaa työnantajana huolehtii henkilöstön ajantasaisesta pedagogisesta ja didaktisesta osaamisesta. Vantaan perusopetuksen henkilöstölle on tarjolla kasvatuksen ja oppimisen toimialan tarjoamaa strategianmukaista täydennyskoulutusta sekä tutor-opettajien vertaistukea. Myös ulkopuolisten tahojen (OPH, AVI, Karvi, NM-instituutti jne.) järjestämiin koulutuksiin osallistuminen pyritään mahdollistamaan.

Nykyisellä resursoinnilla laajamittaista henkilöstökyselyä ei pystytä toteuttamaan, ja se vaatisi lisäpanostusta hallintoon. Mahdollisen selvityksen taloudelliset kustannukset edellyttävät kilpailuttamista, mikä vaatii hallinnon työvoimaa ja prosessin aikatauluttamista. Aikaisemman kokemuksen perusteella laadukas ja kattava ulkopuolisen toimijan toteuttama tutkimus perusopetuksen opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle vaatii merkittävää taloudellista panostusta (arvioituna noin 50 000 €). Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, etenkin perusopetus, kiinnostaa useita tutkimustahoja. Vantaa tekee aktiivista tutkimusyhteistyötä, jonka avulla saadaan merkittävää tutkimuspohjaista tietoa niin oppilaiden osaamisesta kuin henkilöstönkin näkemyksistä koulujen arjesta. Näin ollen laajan kyselytutkimuksen teettäminen perusopetuksen henkilöstölle ei toisi PISA-keskusteluun toivottua lisänäkökulmaa.

Kokemus on osoittanut, ettei kyselytutkimuksilla saavuteta tietoa samalla tavoin, kuin mitä voidaan saavuttaa dialogisesti eri foorumeilla. Paras mahdollinen kokonaisnäkemys lasten ja nuorten oppimisen haasteista ja niistä toimenpiteistä, joilla niihin vastataan, saadaan aktiivisella ja hyvin johdetulla vuoropuhelulla kasvatuksen ja oppimisen henkilöstön, sekä myös oppilaiden ja heidän huoltajiensa välillä sekä tutkimustietoon ja -näyttöön perustuvilla kehittämistoimenpiteillä ja niiden säännöllisellä arvioinnilla. Opettajakuntaa tavataan säännöllisesti työkokousten ja koulutusten tiimoilta, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla säännöllisesti navigointivierailuja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta sekä ajankohtaisista ilmiöistä. Huoltajien kanssa tehtävä dialogi ja erilaiset järjestetyt tilaisuuden mahdollistavat pulmien syiden ja ratkaisuideoiden kuulemisen. Yhteistyötä ja dialogia kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön sekä luottamushenkilöiden välillä olisi myös hyvä edelleen kehittää, jotta vuorovaikutus lisäisi yhteisiä näkemyksiä haasteisiin vastaamisesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitetään aktiivisesti tiedolla johtamisen toimintatapoja, rakenteita sekä järjestelmiä toimialalla laaditun datavision (2022–2025) ja siinä määriteltyjen

askelmerkkien pohjalta. Tiedolla johtamiseen liittyviä alustoja (erityisesti Power BI-raportit) ja rakenteita kehitetään tukemaan sitä, että jatkossa voimme aikaisempaa paremmin yhdistää erilaisista lähteistä saatavaa tietoa ja muodostaa laajaa kokonaiskuvaa koulutustarpeen ennakkoinnin ja koulutuksen vaikuttavuuden arvioinnin tueksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla pidetään tärkeänä ja pyritään seuraamaan tiivistä oppimiseen, kehitykseen ja kasvuun liittyvää tutkimustietoa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla hyödynnetään kansallisten tiedontuottajien tuottamaa tutkimus- ja arviointitietoa tiedolla johtamisen tukena. Näiden aineistojen etuna on, että ne tarjoavat mahdollisuuden verrata Vantaan kehitystä kansallisesti. Esimerkiksi THL:n joka toinen vuosi toteuttaman kouluterveyskyselyn tuloksia on analysoitu toimialalla huolellisesti ja niitä hyödynnetään niin hyvinvointityön tuloksellisuuden seurannassa kuin kehittämistoimenpiteiden kohdistamisessa. Vantaalla seurataan myös tiiviisti muun muassa kansallisten oppimistulosarvioitien tuloksia (Karvi) ja näiden pohjalta annettuja kansallisia suosituksia. On kuitenkin havahduttu siihen, että tutkimuksen seuraamiseen ei ole riittävästi aikaa niin hallinnossa kuin kouluissakaan. Tutkimustiedon hyödyntämistä pyritään edistämään erityisesti koko toimialan yhteisissä strategiateemoihin liittyvissä kehittämisryhmissä, joiden tehtävänä on mm. seurata lasten ja nuorten kasvuun ja oppimiseen liittyvää kehitystä ja lainsäädäntöä.

Kaupunginhallitus 5.8.2024 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eeva Tikkaselle, Susanna Kaijulle, Reija Frimanille, Kai-Ari Lundelille, Naima el Issaouille ja 35 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liitteet:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloite opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, 040 620 5080, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)